

From: Kunsten '92 | Info <info@kunsten92.nl>
Date: Thursday, September 11, 2025, 3:36 PM
To: Kunsten '92 | Info <info@kunsten92.nl>
Subject: De samenleving die je wilt verdedigen, terugblik ontbijtsessie Nieuwspoort door de Maatschappelijke Bondgenoten

Attachments:

7 actiepunten_maatschappelijke bondgenoten_De samenleving die je wilt verdedigen (1).pdf
Maatschappelijk Noodpakket gepresenteerd aan de politiek_Nieuwsbrief Kunsten '92.pdf
Victoria Koblenko_De Telegraaf_10.09.25 (1).jpeg

Sommige mensen die dit bericht hebben ontvangen, ontvangen niet vaak e-mail van info@kunsten92.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Beste senator,

Dinsdag vond de ontbijtsessie **De samenleving die je wilt verdedigen** in Nieuwspoort plaats. Omdat u hier ook voor uitgenodigd was, brengen wij graag verslag aan u uit.

We kijken terug op een geslaagde bijeenkomst, met inspirerende sprekers en waardevolle gesprekken. Daarom delen we het belangrijkste resultaat met u: ons **7-puntenplan**, een actieplan voor een weerbaar, verbonden en vitaal Nederland.

Daarnaast voegen we graag een artikel bij uit *De Telegraaf* bij waarin de speech van Victoria Koblenko wordt uitgelicht. Het geeft een mooie indruk van de toon en urgentie van de bijeenkomst.

We hopen dat u hiermee een goed beeld krijgt van de gesprekken en ambities die we die ochtend hebben gedeeld. Mocht u erover willen doorpraten, dan gaan we graag met u in gesprek.

Met energieke groet,

Namens de Maatschappelijke Bondgenoten - Sport, Cultuur, Boeken, Evenementen & Nieuwsmedia
De Creatieve Coalitie
KNVB
Kunsten '92
NDP Nieuwsmedia
NOC*NSF
Platform Ondernemende Sportaanbieders
Stichting CPNB
Vereniging van Evenementenmakers VVEM

Zeven actiepunten voor een weerbaar Nederland

DE SAMENLEVING DIE JE WILT VERDEDIGEN

WAAR WIJ VOOR STAAN

Het is onrustig in de wereld om ons heen: oorlogen, conflicten, polarisatie en instabiliteit. Deze razendsnelle ontwikkelingen vragen om een sterker Nederland. Een Nederland dat investeert in een weerbare samenleving om te verdedigen wat ons lief is. Weerbaarheid betekent echter niet alleen een sterkere krijgsmacht. Weerbaarheid betekent ook het versterken van wie wij samen zijn, onze Nederlandse identiteit. Juist nu moeten wij investeren in de fundamenteën van onze vrije en democratische samenleving: in wat ons verbindt, in wat ons gezond houdt, in wat ons informeert. Dat vraagt om investeringen in cultuur, sport, nieuwsmedia, boeken en evenementen.

INVESTEER IN EEN VEERKRACHTIGE SAMENLEVING

Nederland is het land van *De Avondetappe* en *Turks fruit*, van de boekhandel op de hoek en het stadion vol families, van het festival waar je jezelf mag zijn, sportclubs waar je elkaar wekelijks ontmoet en het museum dat onze geschiedenis vertelt. Het land waar je wordt geïnformeerd door *breaking news* op je *smartphone* tot de krant op de deurmat.

Deze maatschappelijke infrastructuur is de motor van onze samenleving. Hier worden mensen wie ze kunnen zijn. Kinderen ontdekken hun talenten, volwassenen vinden nieuwe passies, ouderen blijven vitaal en betrokken en mensen samenkomen ongeacht achtergrond en standpunten. Hier maken we ons lichaam sterker, onze geest rijker, ons hart voller. Het is waar we groeien als mens, waar we ons potentieel realiseren. Wij zijn een land dat maakt, denkt, leest, speelt, sport en ervaart. Niet als luxe, maar als manier van samenleven. En dat is precies wat we moeten beschermen.

De waarden die autoritaire regimes ondermijnen – vrijheid van meningsuiting, de vrije pers, solidariteit, cultuur, zelfexpressie, gemeenschapszin – zijn precies de waarden die wij moeten koesteren. Investeren in maatschap-

pelijke sectoren is daarom geen bijzaak, het is kernbeleid voor een veerkrachtig en weerbaar Nederland.

WAT WIJ VRAGEN

Daarom roepen wij het volgende kabinet én de Tweede Kamer op om onze maatschappelijke infrastructuur te verdedigen. Niet met symboliek, maar met beleid. Versterk het maatschappelijk weefsel van onze samenleving – investeer in maatschappelijke sectoren die Nederlanders samenbrengen.

BEHOUD HET LAGE BTW-TARIEF

Investeer in de maatschappelijke sectoren die Nederlanders samenbrengen. Behoud de laagdrempelige toegang tot sport, cultuur, nieuwsmedia, boeken en evenementen door een verlaagd btw-tarief. Een verhoging van de btw raakt miljoenen Nederlanders in hun dagelijks leven. Het betekent minder bewegen, minder kennis over elkaar en wat er in de wereld gebeurt, minder leesvaardigheid en een verschraving van lokale gemeenschappen. Onze sectoren zijn essentiële publieke goederen. Wat ons verbindt, gezond en democratisch houdt, maak je niet duurder.

ACTIEPLAN VOOR EEN WEERBAAR EN VEERKRACHTIG NEDERLAND

Wij presenteren daarom zeven actiepunten voor een weerbaar en veerkrachtig Nederland:

1. Behoud het lage btw-tarief (9%) op cultuur, boeken, sport, media en evenementen.

Deze sectoren zijn essentiële publieke goederen. Maak wat ons verbindt, beweegt en informeert, dat wat ons gezond en democratisch houdt, niet duurder. Een verhoging van het btw-tarief raakt miljoenen Nederlanders in hun dagelijks leven.

2. Ontwikkel een langetermijnvisie en -agenda: stel een Nationaal Coördinator voor Maatschappelijke Weerbaarheid aan.

Onze maatschappelijke sectoren moeten stevig verankerd zijn in het dagelijks leven van mensen. Dat vraagt om richting, geen losse maatregelen. Kies structureel voor cultuur, sport, boeken, nieuwsmedia en evenementen als fundament van een veerkrachtige en verbonden samenleving. Stel een Nationaal Coördinator aan die regie voert op deze agenda.

Maatschappelijke weerbaarheid vraagt om strategie en consistente uitvoering.

3. Iedereen moet toegang houden tot cultuur, sport en pluriforme nieuwsgaring – leg dit vast in de wet of pas dit toe in het beleid.

Toegang tot deze publieke waarden mag geen toeval zijn van postcode of portemonnee of sociale achtergrond. Het is de basis van een samenleving die gezond, vrij en verbonden blijft. Veranker deze sectoren zichtbaar in dorpen, wijken en regio's, en maak beleid dat deze toegang garandeert.

4. Stimuleer ondernemerschap en garandeer een eerlijke beloning.

Meer ruimte voor ondernemerschap, vrijwilligerswerk en minder regels vergroten de veerkracht van onze maatschappelijke sectoren. Tegelijkertijd moeten de mensen die deze sectoren dagelijks mogelijk maken daar eerlijk voor worden beloond. Dat is essentieel om

kwaliteit te behouden en nieuw (top)talent kansen te geven.

5. Stimuleer samenwerking van onze sectoren met andere domeinen zoals zorg, welzijn en onderwijs.

Zo bouwen we samen aan een mentaal, fysiek en sociaal weerbaarder Nederland. De impact van onze maatschappelijke sectoren wordt groter wanneer zij verbonden zijn met andere domeinen.

6. Laat technologische vooruitgang nooit ten koste gaan van onze menselijkheid.

Kunstmatige intelligentie biedt nieuwe kansen, maar is geen vervanging voor nieuwsgaring, verbeelding, creativiteit of beweging. Blijf investeren in wat ons menselijk maakt.

7. Versterk wat ons verbindt – dát maakt Nederland weerbaar.

Investeer in de sectoren die onze samenleving verbinden en verrijken. Juist in een tijd van onzekerheid en onrust zijn wij de sleutel tot een veerkrachtig, open en democratisch Nederland.

WAAROM DEZE ZEVEN PUNTEN WERKEN VOOR NEDERLAND

Wij hebben elkaar als maatschappelijke bondgenoten gevonden, omdat we beseffen dat we hetzelfde willen voor Nederland: een samenleving die niet uiteenvalt, maar overeind blijft. Juist in een tijd van geopolitieke onzekerheid.

Wat wij verdedigen, is niet alleen onze sector, maar de levenskracht van onze samenleving. Wat wij vragen, is geen gunst, maar visie. En wat wij bieden, is geen kostenpost, maar de sleutel tot een verbonden, gezonde en democratische toekomst.

ONZE GEZAMENLIJKE OPROEP

Geef richting aan de toekomst. Bescherm wat ons verbindt en kies voor de waarden die Nederland weerbaar maken. Investeer in cultuur, sport, nieuwsmedia, evenementen en boeken. Niet morgen, maar vandaag.

**WANT WIE NU BEZUINIGT OP ONZE SAMENLEVING,
VERLIEST STRAKS WAARVOOR HIJ ZEGT TE VECHTEN.**

De Creatieve Coalitie, CPNB, KNVB, Kunsten '92, Mediafederatie, NOC*NSF, NDP Nieuwsmedia, Platform Ondernemende Sportaanbieders POS, Vereniging van Evenementenmakers VVEM

www.maatschappelijkebondgenoten.nl

Nieuwsbrief 9 september 2025

V.l.n.r. Pieter Grinwis (CU), Martin Oostenbrink (BBB), Boris van der Ham, Mo Mohandis (GL-PvdA), Babs Gons, Edwin van der Sar, Victoria Koblenko, Laurens Dassen (Volt), Malou Gorter, Eric van der Burg (VVD), Kamran Ullah. Foto Daan Jeurens. Vormgeving koffer Maatschappelijk Noodpakket: Pauline Wiersema (Pinopotato)

Maatschappelijk Noodpakket onthuld

Vandaag, precies een week voor Prinsjesdag, is in Nieuwspoor het Maatschappelijk Noodpakket gepresenteerd. Geen houdbaar eten of kaarsen in dit Maatschappelijk Noodpakket, wel actiepunten zoals het behoud van het lage btw-tarief op essentiële publieke goederen en het instellen van een Nationaal Coördinator voor Maatschappelijke Weerbaarheid.

Dit actieplan vanuit uiteenlopende sectoren is een gezamenlijke oproep aan de politiek om te investeren in een weerbare samenleving. In zeven actiepunten dringen de organisaties uit cultuur, sport, nieuwsmedia, boeken en evenementen aan op investeringen in dat wat Nederland samenbrengt in tijden van polarisatie.

Het Maatschappelijk Noodpakket werd gepresenteerd tijdens een ontbijtsessie onder leiding van Frederique de Jong en in aanwezigheid van onder anderen Victoria Koblenko, actrice en presentatrice, Kamran Ullah, hoofdredacteur van De Telegraaf, Babs Gons, dichter der Nederlanden, Boris van der Ham, bestuurder en acteur, Malou Gorter, actrice en voorzitter van Act Acteursbelangen en Edwin van der Sar, voormalig doelman en algemeen directeur van AFC Ajax.

Zij vertegenwoordigen vijf sectoren die de maatschappelijke infrastructuur, de motor van onze samenleving, vormen: De Creatieve Coalitie, CPNB, KNVB, Kunsten '92, Mediafederatie, NOC*NSF, NDP Nieuwsmedia, POS (Platform Ondernemende Sportaanbieders) en de VVEM (Vereniging van Evenementenmakers).

EEN MAATSCHAPPELIJK NOODPAKKET

De samenleving die je wilt verdedigen

Maatschappelijke bondgenoten

Het is onrustig in de wereld om ons heen: oorlog, conflict en instabiliteit. Deze razendsnelle ontwikkelingen vragen om een sterker Nederland. Een Nederland dat investeert in een weerbare samenleving. Weerbaarheid betekent niet alleen meer tanks en drones. Het betekent ook het verdedigen van wie wij samen zijn. Juist nu moeten we investeren in de fundamenteën van onze vrije en democratische samenleving: in wat ons verbindt, in wat ons gezond houdt, in wat ons informeert. In cultuur, sport, nieuwsmedia, boeken en evenementen.

Deze maatschappelijke infrastructuur is de motor van onze samenleving. Hier maken we ons lichaam sterker, onze geest rijker, ons hart voller. Wij zijn een land dat maakt, denkt, leest, speelt en ervaart. Niet als luxe, maar als manier van samenleven. En dat is precies wat we moeten beschermen.

De waarden die autoritaire regimes ondermijnen - vrijheid van meningsuiting, de vrije pers, solidariteit, cultuur, zelfexpressie, gemeenschapszin - zijn juist de waarden die wij moeten koesteren. Investeren in maatschappelijke sectoren is geen bijzaak. Het is kernbeleid voor een veerkrachtig en weerbaar Nederland.

Zeven actiepunten voor een weerbaar Nederland

- 1. Behoud het lage btw-tarief (9 %) op cultuur, boeken, sport, media en evenementen.
- 2. Ontwikkel een langetermijnvisie en -agenda: stel een Nationaal Coördinator voor Maatschappelijke Weerbaarheid aan.
- 3. Iedereen moet toegang houden tot cultuur, sport en pluriforme nieuwsgaring - leg dit vast in de wet of pas dit toe in het beleid.
- 4. Stimuleer ondernemerschap en garandeer een eerlijke beloning.
- 5. Stimuleer samenwerking van onze sectoren met andere domeinen zoals zorg, welzijn en onderwijs.
- 6. Laat technologische vooruitgang nooit ten koste gaan van onze menselijkheid.
- 7. Versterk wat ons verbindt - dát maakt Nederland weerbaar.

Zeven actiepunten voor een weerbaar Nederland

Kunsten '92 komt op voor de belangen van kunst, cultuur, erfgoed en de creatieve sector. Word ook [Lid](#) of [Vriend](#) om hier aan bij te dragen.

Reageren op deze nieuwsbrief:
info@kunsten92.nl

[Privacy beleid](#)

DE KWESTIE

Victoria Koblenko: „Waar willen wij voor strijden hier in Nederland, voordat de stilte ons te zwaar wordt?“

FOTO AN/VHH

OPINIE VICTORIA KOBLENKO

Wat ons bindt is, brozer dan we denken

Ik was dertien. Dertien toen mijn ouders naar Nederland kwamen. Ik verliet Oekraïne... maar Oekraïne verliet mij nooit. Vooral na de invasie voelde ik hoe het stiltejes was blijven leven in mijn adem, in mijn hartslag.

Vorig jaar keerde ik terug. Mijn thuisland in oorlog. Een land waar de dag niet begint met koffie, maar met een luchtalarm. Waar stilte zwaar weegt, waar licht zomaar uitvalt.

En toch... Juist daar zag ik rijen voor het theater. Kinderen die, tussen sirenes door, op een veld achter een bal aan renden. Mensen die uitbundig eten, dansen, zingen, lezen. LEVEN. Alsof je midden in een storm besluit een kaars aan te steken.

En misschien is het precies dat. Een kaars aansteken. Licht maken. Omdat anders de duisternis opslokt.

Wij zijn er nog

Ik herinner me een zaal. In Kiev, uitverkocht. Buiten: dreiging. Binnen: applaus. Geen applaus om de realiteit te vergeten, maar om je het leven in te blazen. Alsof elke handslag zei: Wij zijn er nog. Dit zijn wij. Dit nemen jullie ons niet af.

En wat ik daar zag, was meer dan verzet. Het was bloei. Een overvol theater dat nieuwe woorden vond. Schrijvers die boeken volschreven over hoop, verlies, liefde en toekomst. Muziek die dwars door pijn heen brak, alsof ze zei: wij bestaan nog.

Besef van waarde komt vaak als iets er niet meer is. Zoals vrijheid. Victoria Koblenko drukt de Nederlandse samenleving op het hart stil te staan bij de waarde van cultuur en identiteit. „De vraag is niet: hoeveel wapens hebben we? De vraag is: wat verdedigen we eigenlijk?“ Koblenko sprak dit dinsdag uit bij de overhandiging van het 'Maatschappelijk Noodpakket' aan de politiek.

Zoiets gewoons als een ijsje kopen is wat ons bindt, redeneert Victoria Koblenko. „En het is kwetsbaarder dan we denken.“

FOTO MARTIN MOOLIJ

Juist in oorlog werd cultuur het hart van identiteit. Een spiegel die ons liet zien wie we zijn, en een hamer om te zeggen wat politiek niet durfde uit te spreken. Op dat toneel werd identiteit niet alleen bewaard – daar werd ze gemaakt.

En dan – Nederland. Mijn

tweede land. Hier zijn de beelden zacht, hier is vrede bijna gewoon. Een zomeravond met voetbal op tv. Een boekhandel waarin je zomaar de tijd verliest. Een festival waar je vrij kunt dansen zonder dat iemand vraagt waarom. Een krant die inkt afgeeft aan je vingers. Een voorstelling die je hart openbreekt.

Kleine dingen, zou je zeggen. Gewoonte.

Totdat je begrijpt: dit is samenleving. Dit is wat ons bindt.

Hoe regimes afglijden

En het is kwetsbaarder dan we denken. Want ik weet hoe regimes afglijden.

Eerst leggen ze de pers aan banden. Dan de kunst. Dan de theaters. Dan de vrije vragen. Voor je het weet verdwijnen boeken, verdwijnen ontmoetingen.

Alles wat ons verbindt, wat

ons vragen laat stellen, wat ons vrij maakt... Dat wordt altijd als eerste aangevallen. Niet omdat het onbelangrijk is – maar juist omdat daar onze kracht is.

Dus, de vraag is niet: hoeveel wapens hebben we? De vraag is: wat verdedigen we eigenlijk?

Ik heb gezien waar mensen naar hunkeren in oorlogstijd. Niet naar slogans. Niet naar volkspolitiek. Maar naar verhalen. Naar muziek. Naar een veld om te spelen. Naar een plek waar je voelt: Ik leef! Jij leeft. Wij leven.

Vanzelf

We denken vaak dat samenleving vanzelf gaat. Dat cultuur, sport, nieuws, boeken... bijzaak zijn. Decorstukken. Maar ze zijn het toneel zelf. Zonder dat toneel blijft er niets over dan strijd. En stilte.

Ik heb het gezien, tussen puin en angst. Mensen die een kaartje kopen voor een voorstelling. Niet om het luchtalarm te vergeten, maar om zich te herinneren: wij zijn meer dan oorlog. Wij zijn samenleving.

En misschien is dat de grootste les die Oekraïne me leerde. Dat kunst geen luxe is. Dat cultuur geen franje is. *Het is zuurstof.* Het is ons geheugen. Het is onze identiteit.

Dus vraag ik u:

Welke kaars steken wij aan? Waar willen wij voor strijden hier in Nederland, voordat de stilte ons te zwaar wordt?

Victoria Koblenko, actrice

Over

Het van ga politici, M minder op

Hoe n verkiezing kiezers za

VVD-lei

van haar

maanden

Dat is eve

weten wa

vervolgen

antisemit

matig uit

zelfs wa

doorgewi

meer zelf

Maar d

gaat over

Het ga

en PvdA's

staan en v

houdinge

ten van d

hoog in h

zo'n beej

wat diepe

wil met h

twijfeld i

die aardig

Rob Jet

heeft wel

willen we

liberaal z

zeker ove

daar iets

ving?

Het ligt

naille dat

over het v

Dilan Y

marketing

klem in z

speech af

lijk verha

vrijheid v

woord. O

Vraag

heen i

en zo we

Maar de

in de sam

veel verde

geven dat

Bob. En d

Het is n

lijsttrekk

hun visie

het debet

deel van h

Ik heb n

anderen n

bait zal w

Maar ve

voor een

Geef polit

pijbeeld o

handel ee

voetbalw

sluit wie

belangrij

mogelijke

meest aar

rijker zijn

voorstelle

Ik wil w